

Sveču diena.

Apraksts,
laika vērojumi,
tautasdziesmas,
dzejoļi,
darba lapas.

Sveču diena

Senie latviešu tautas ticējumi teic, ka 2. februārī svinama Sveču diena. Latvieši pat visu februāri izsenis dēvējuši par sveču mēnesi. Sveču diena saukta arī par Ziemas Māras dienu; tāpat par Svecaini, Grabenīcu, Groninicu, Vēja vai Govju dienu.

Sveču diena iezīmē ziemas vidu. Šajā dienā latvieši parasti lēja sveces no aitu taukiem vai vaska. Šajā dienā esot daudz jāēd, daudz jātērē un – galvenais – jālej sveces. Sveču diena gada ritējumā stāsta, ka lācis jau griežas uz otriem sāniem, tepat jau Metenis, un gads tūliņ vien metīsies uz pavasara pusi. Kopš ziemas vidus īsakās dienas tā pastiepusies jau par stundu garāka un nupat nupat būs pusceļā līdz Lielajai dienai. Sveču dienā arīdzan vēro laiku un pareģo gan vasaru, gan pavasari - kāds tas būs.

Sveču diena

Sveču diena ir pats ziemas vidus, un tai bija savas dziesmas, rotaļas, paražas, ticējumi un ēdieni. Piemēram, lai gads būtu jautrs un pats cilvēks – skaists, daudz jāsmejas, jādzied un jābūt jautram.

Sveču dienā senie latvieši ēda grūdeni ar cūkas ausi, kā arī vārītu cūkas galvas pusi, pupas un karašas.

Jauniem cilvēkiem šajā dienā jāēd dzērvenes, lai vairotu skaistumu, bet prieka pievilināšanai daudz jāsmejas. Ticēja, ka tas, kurš šajā dienā vairāk mielosies un smiesies, jaunajā gadā dzīvos pārticīgi un laimīgi.

Viens no svarīgākajiem darbiem – sveču liešana, jo ticēja, ka tieši Sveču dienā lietās sveces deg visgaišāk un izlietojas vistaupīgāk. Tam bija jābūt ļoti jautram pasākumam, jo tad, ja lējējs bijis dusmīgs, sveces degot ar tumšu liesmu, sprakšķot.

Laika pareģošana:

- ja snieg, tad bites spietos un tām būs daudz medus;
- ja laiks ir skaidrs un saulains, tad būs vēl daudz sniega, taču būs silts maijs un gaidāms labs ražas gads;
- silts un saulains laiks norāda uz agru pavasari; ja saule uzspīd tik daudz, ka zirgu var apseglot, būs gana saules arī siena pļaujas un rudzu ziedēšanas laikā;
- pilošas pažobeles sola jauku pavasari;
- bargs sals nozīmē, ka par siltu pavasari nav ko domāt;
- ja vismaz uz mirkli manāms saules stars, tad varētu cerēt uz labu siena laiku un bagātīgu kāpostu ražu.
- ja viss Sveču mēnesis ir samērā silts, tad aukstumu ciest liks Lieldienas.

Laika pareģošana

- ja februārī ziema tik dziļa un barga, ka kaķis peles neredz, tad tas noteikti ir jābaro, lai nenomirst badā;
- aizputināti ceļi nozīmē lielus plūdus pavasarī;
- vētrains un puteņains laiks norāda uz jauku pavasari, siltu un lietainu vasaru;
- miglaina Sveču diena sola lietainu vasaru;
- piesarmojuši koki liecina par bagātu vasaru.
- ja manāt gar jumtu karājamies garas lāstekas, tad gaidiet šogad garus linus (vai kārtīgu ražu jebkam citam!).

Miglām bagāts Sveču mēnesis nozīmēs daudz slapjuma visam gadam – līs!

Auksti februāra vēji gan nozīmēs veiksmīgu gadu un bagātu vasaru.

Lasi vēl

<https://www.dainuskapis.lv/meklet/sveci>
<http://dziveszinazaltis.blogspot.com/2014/01/senatne-katra-katra-gada-laika-svetkos.html>

<https://www.eurika.lv/lv/cont/6/45/16.html?t=Sve%C4%8Du+diena>

<http://dievturi.blogspot.com/2012/02/2februaris-svecu-diena.html>

https://www.radio1.lv/lv/Interesanti/1/45188/2_februaris---Svecu-diena-kad-liksmo-lej-sveces-un-prognoze-laiku

<http://valoda.ailab.lv/folkloru/ticejumi/svecu.htm>

Divi sveces jūrā dega,
Div' sudraba lukturīši;
Saules meita klāt sēdēja,
Zīdautiņu rakstīdama.

Bitit', Dieva kalponite,
Dievam dara gaišumiņu;
Pate sēd ozolâ,
Sveces deg baznicâ.

Visu nakti sveces deg
Sudrabiņa lukturôs:
Mēnestiņš ceļu rāda
Saules meitu vedejiem.

Nāciet, meitas, pie manim
Vakariņu vakarèt:
Pie man deg vaska sveces,
Dēļu griesta istabiņa.

Dedzin' skalu, dedzin' sveces,
Tumša tautu istabiņa;
Ienāk mana māmulite,
Nu ir gaiša istabiņa.

/Latv.t.dz./

Uz lielu balli
sanāca sveces,
ai, kas par gaismu
debesīs tecēs!
Kas to prieku jutīs?
Kas to prieku redzēs?
Kur būs tie bērni,
kas apkārt tecēs?

Zaķa bērni, eža bērni, pļavas bērni,
meža bērni, putnabērni, cilvēkbērni –
nāciet!

Vienai svecei, otrai svecei, trešai svecei,
piektai svecei, īsai svecei, garai svecei
danci apkārt sāciet!

Liesmiņām arī
dancojas labi –
vienai pa kreisi,
otrai pa labi.
Vienai pa labi,
otrai pa kreisi,
katrai pa sevi,
visām uzreizi.

Vilka bērni, aitas bērni, slikti bērni,
labi bērni, sveču ballē visi varat
vienā rindā stāties.

Citādi sāks viena svece, otra svece,
trešā svece, piektā svece – visas
sveces sveču ballē vienā balsī
rāties.

Visi no balles nākam nu mājās.
Prieks nu ir rimis, mierīgas kājas.

/O.Vācietis/

Svece

Lāstekas svece – uz leju,
kaķa astes svece – uz augšu,
koka zara svece – uz sāniem,
naglas svece – taisni kokā iekšā,
asna svece – no zemes ārā.

Un īstā svecīte – eglītē.

/O.Vācietis/

Eglītē sveķi sveķojas,
eglītē svecēs svečojas.
Svecītei ir sava liesmiņa,
tā ir svecītes sirsniņa.
Apraujas svecītes liesmiņa –
apstājas svecītes sirsniņa.
No kā tev acīs tā liesmiņa –
tā ir svecītes dziesmiņa.
Paliek tev acīs smiedama,
ar tevi tālākiedama.
Eglītē sveķi sveķojas,
eglītē svecēs svečojas.

/O.Vācietis/

Še svece, Juri!
Turi, Juri!
Kļūsti par sveču turi.

Ja sveci slīpi turēsi,
līks kā kliņģeris saliksi.
Ja sveci taisni turēsi,
taisns kā svece paliksi.

Še svece, Juri!
Turi, Juri!
Izaudz par gaismiņas sveču turi.
O.Vācietis
("Sveču grāmata", 1988)

Svecītes sirds

Skaties kā liesmiņa plīvo un mirdz,
Cik tā skaista- tā svecītes sirds !
Nenopūt, ļauj lai tā dzīvo,
Svecīte prieku grib dot !

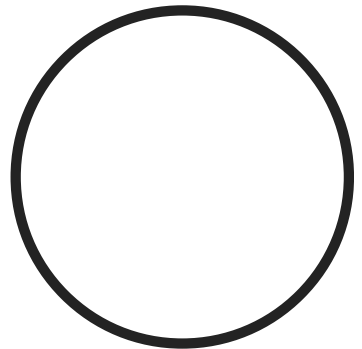
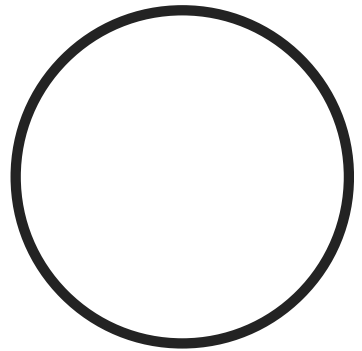
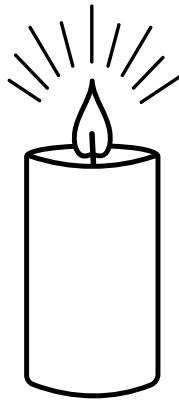
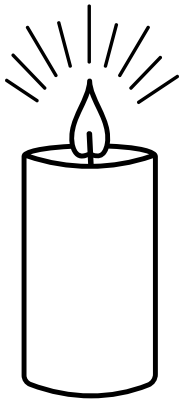
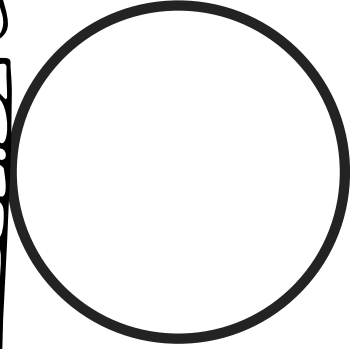
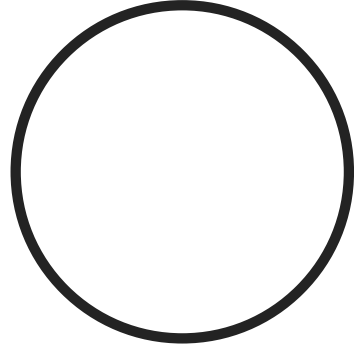
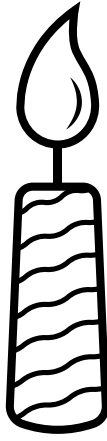
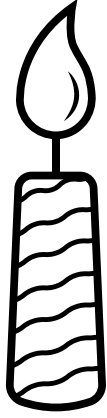
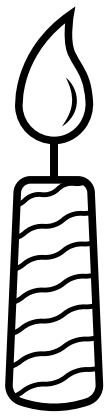
Skaties kā liesmiņa plīvo un mirdz,
Tā ir karstā svecītes sirds.
Uzmanies, pirkstiem nepieskaries,
Svecīte dedzināt prot!

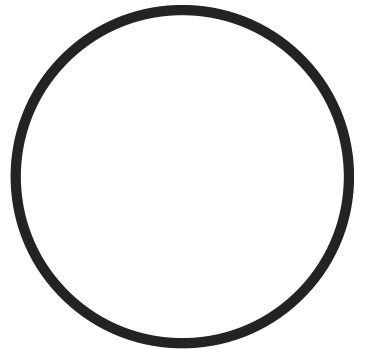
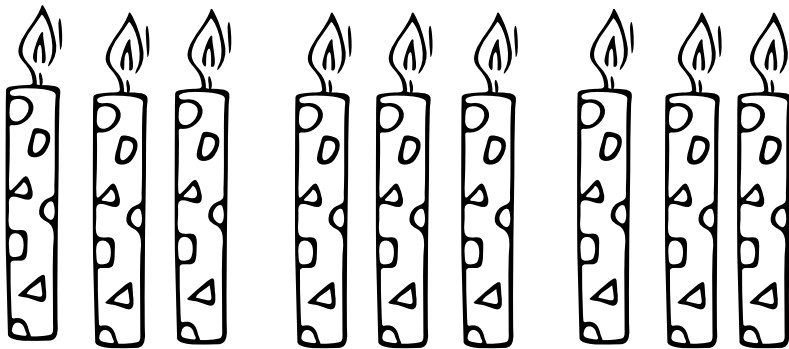
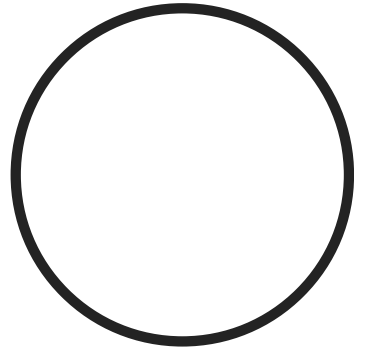
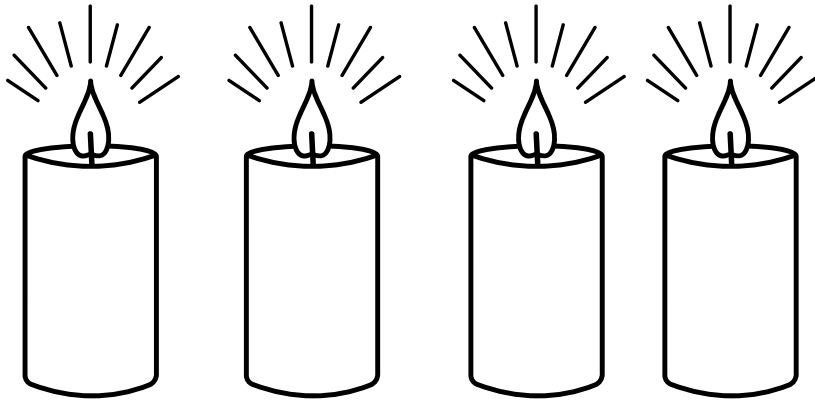
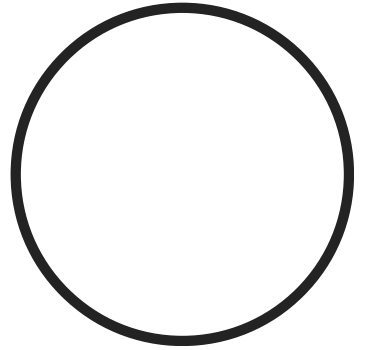
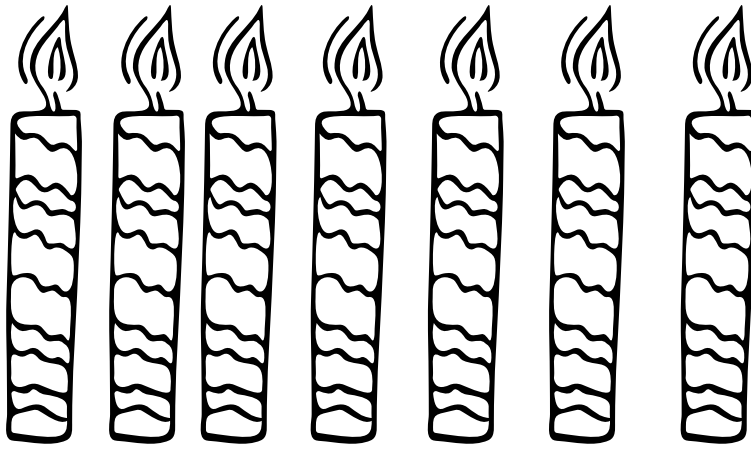
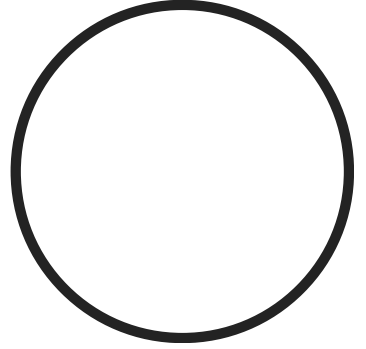
Skaties kā liesmiņa plīvo un mirdz !
Svecītes karstā un gaišā sirds,
Tā var gaismu un siltumu dot,
Iepriecināt, ja ar to nejoko!
/D.Taurīte/

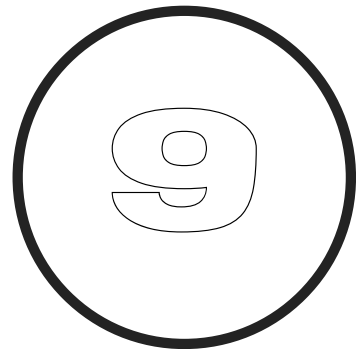
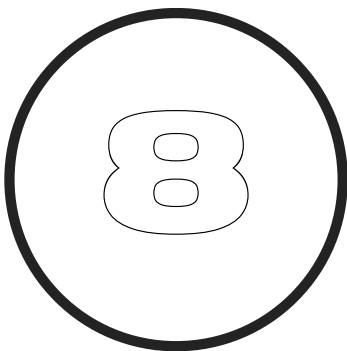
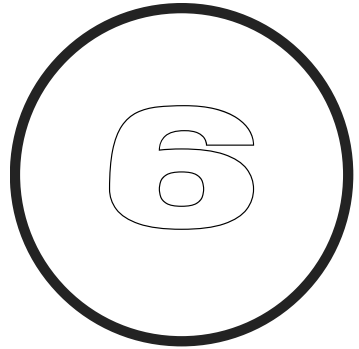
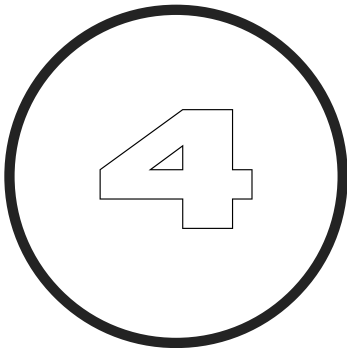
Esi uzmanīgs!

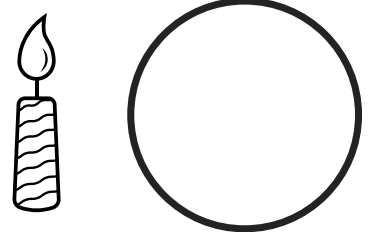
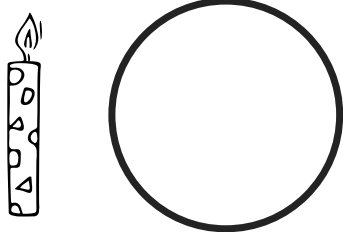
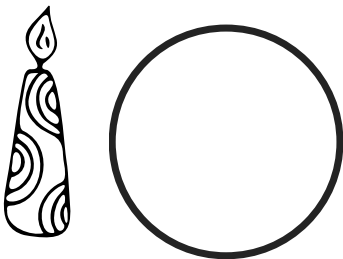
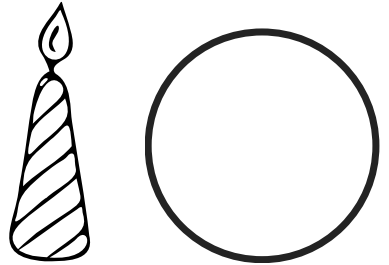
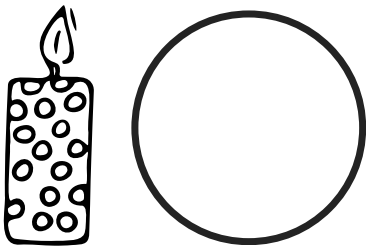
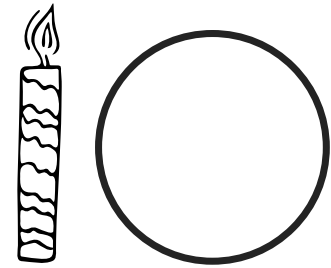
- ar sērkociņiem, šķiltavām un uguni spēlētis - NEDRĪKST!
- seko, lai bez uzraudzības nepaliktu degošas svecītes un cita uguns!
- iepazīsti uguni tikai pieaugušo klātbūtnē vai vēro eksperimentus, kurus veic pieaugušie, ievērojot drošības noteikumus!

Ja notikusi ugunsnelaime -zvani 112!

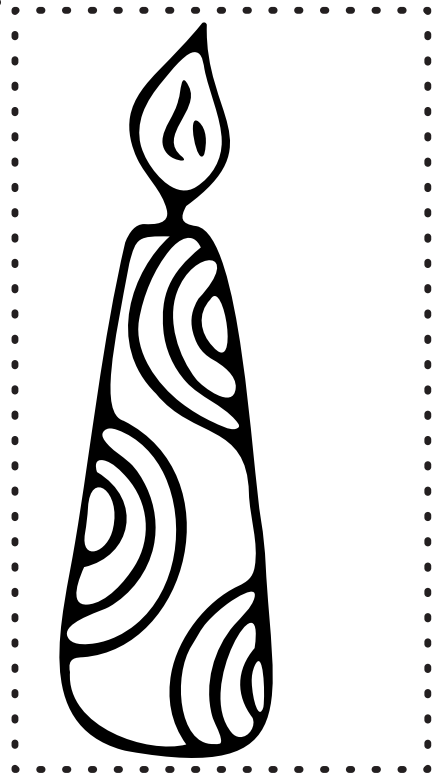
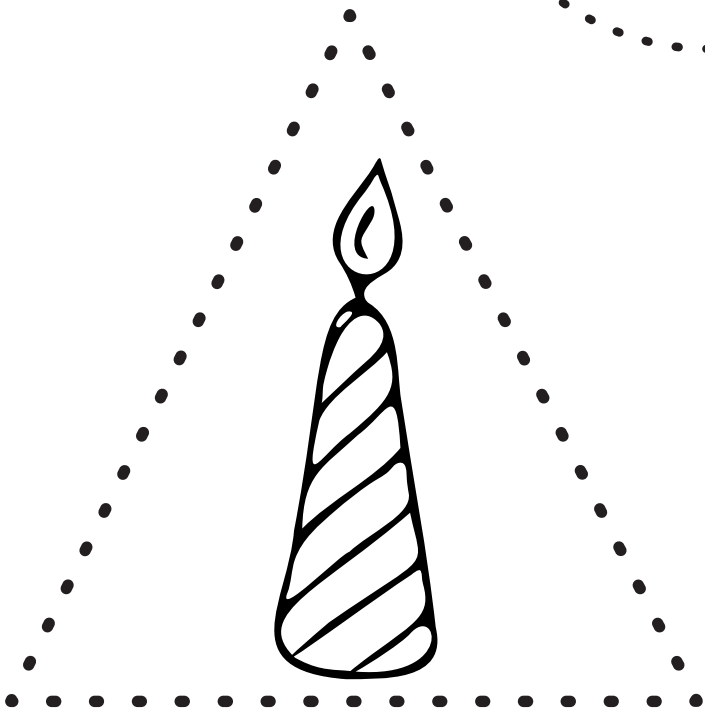
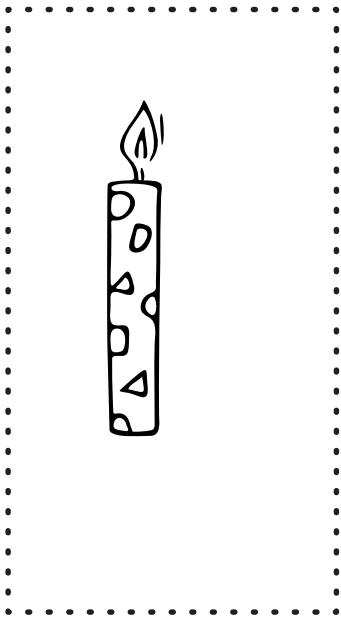
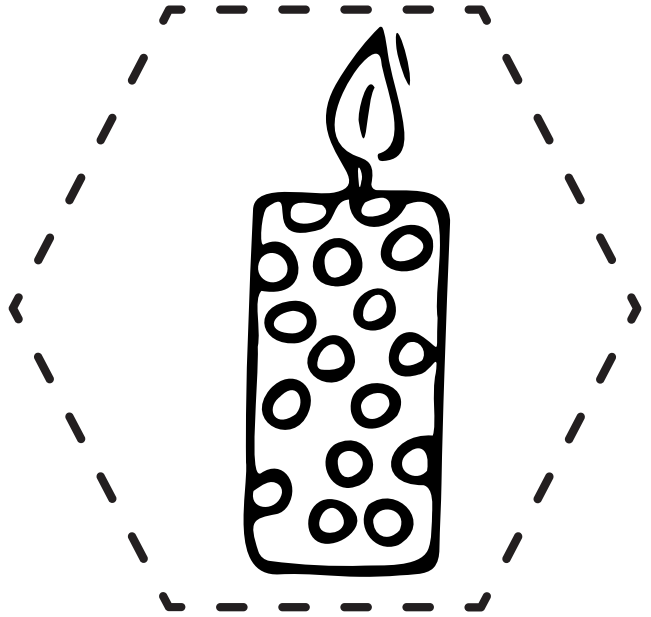

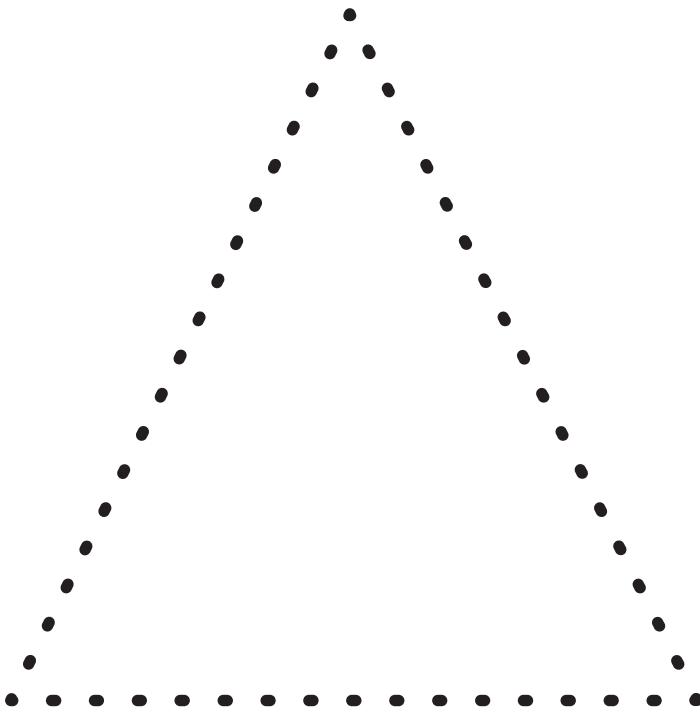
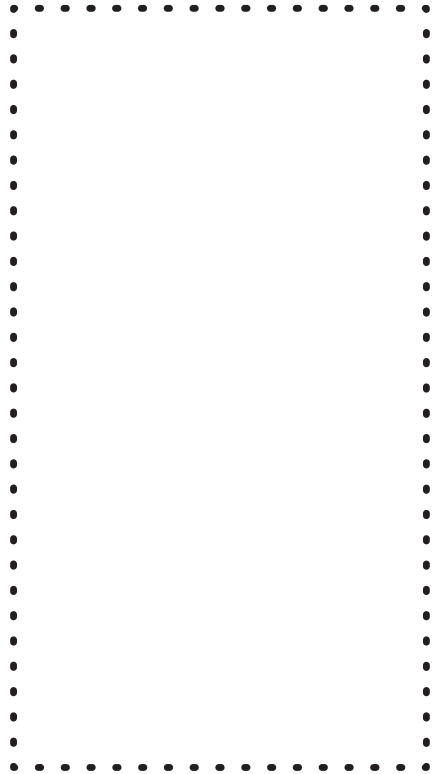
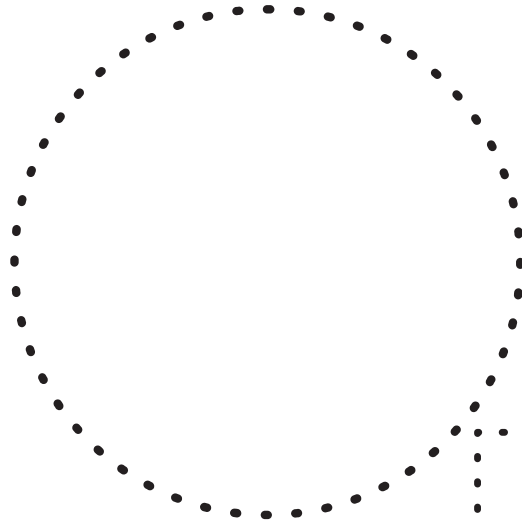
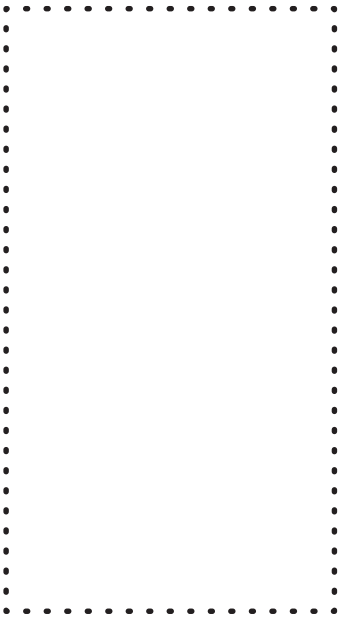
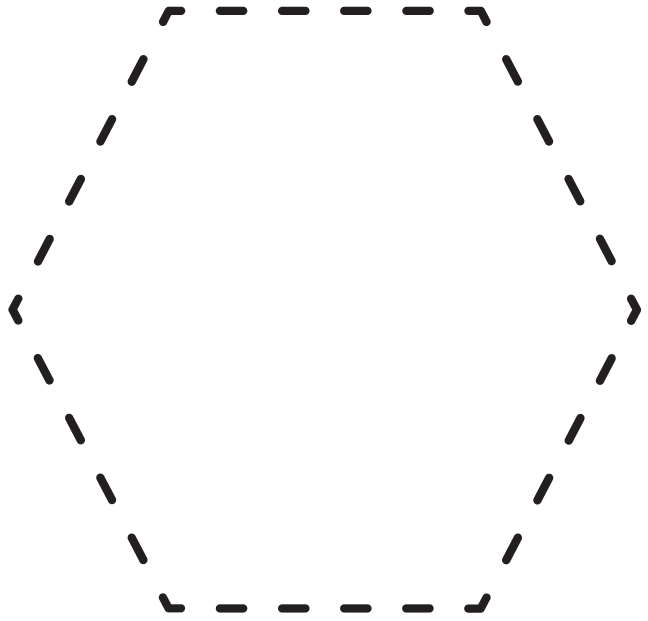

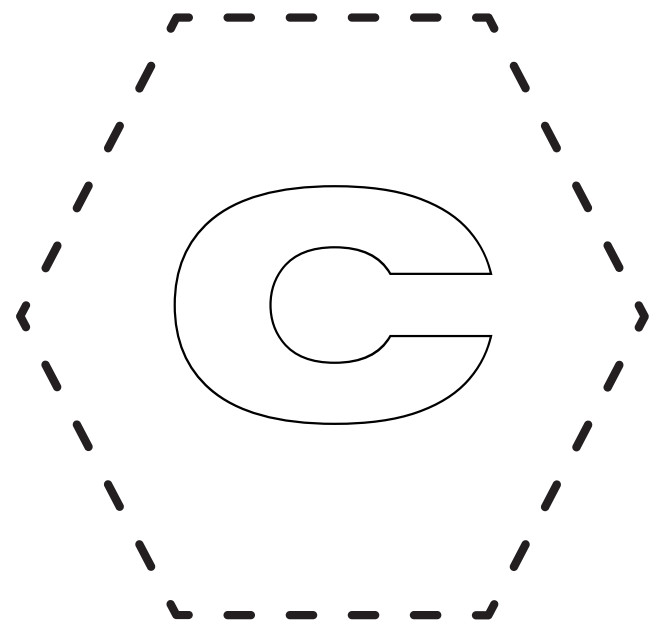
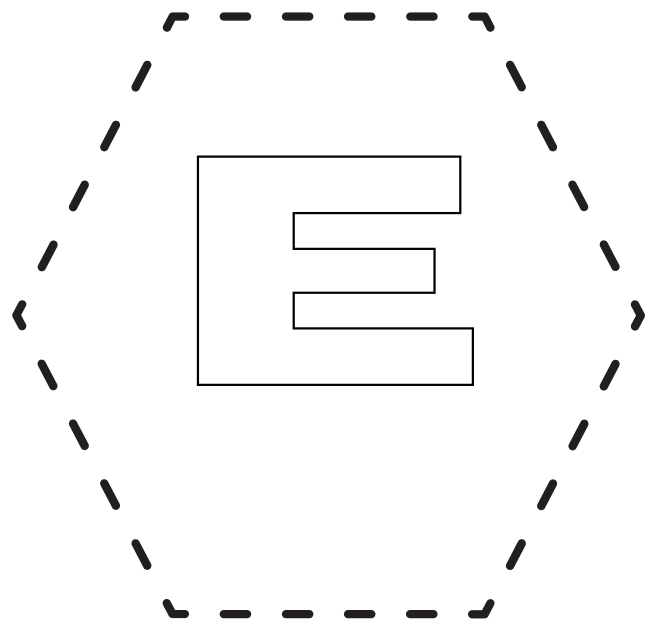
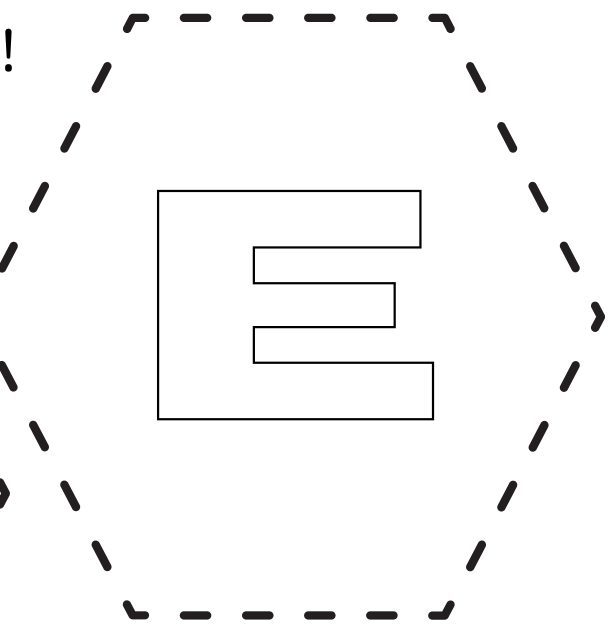
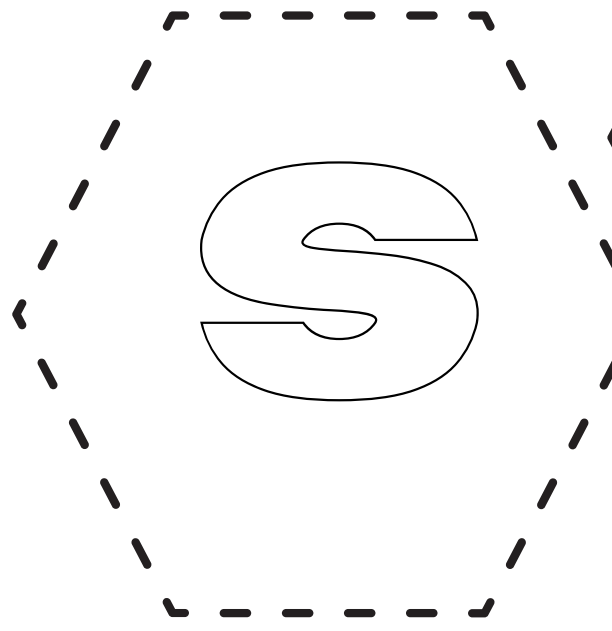

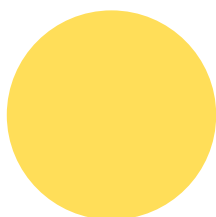

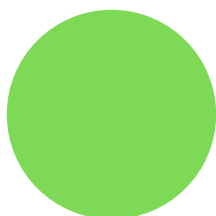
Izgriez un saliec vārdu!

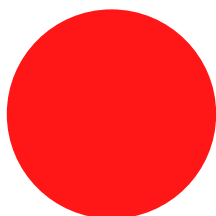
Izkrāso sveci!

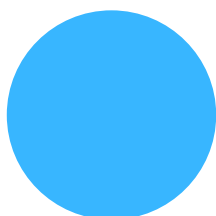
S

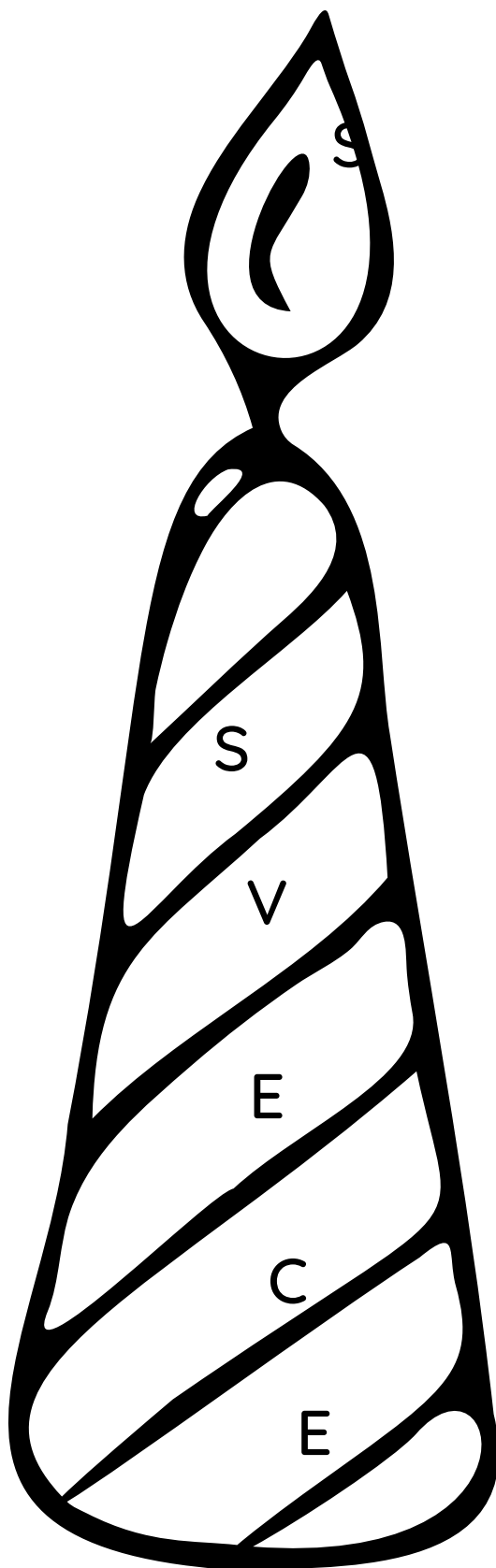
C

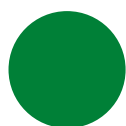
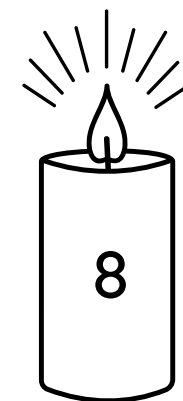
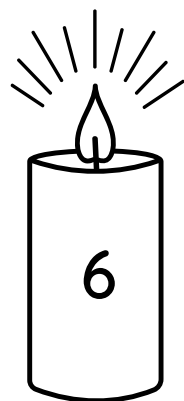
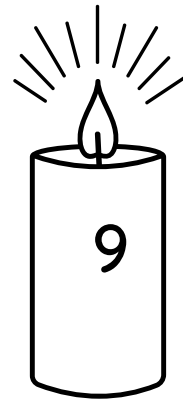
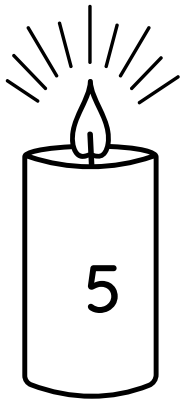
E

V

Izkrāso svecītes!

1

3

5

8

4

2

9

6

7

Izkrāso, izgriez un saliec svecītes pēc lieluma!

